

LAKIALOITE 117/2002 vp

Laki siviilipalveluslain 23 a §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Siviilipalvelusmiehet ovat siviilipalveluksen aikana oikeutettuja ilmaiseen majoitukseen, jonka kustantaminen on siviilipalveluslaissa säädetty palveluspaikan tehtäväksi. Käytännössä tämä laissa turvattu oikeus ei kuitenkaan toteudu. Työministeriön vuonna 2000 tekemän selvityksen mukaan vain kolmannes siviilipalveluspaikoista selviytyy asumiskustannusten korvaamisesta moitteitta. Ääritapauksissa palveluspaikat ovat vaatineet siviilipalvelusmiehiltä kirjallista sopimusta, joissa miehet luopuvat lakisääteisestä oikeudestaan ilmaiseen majoitukseen palvelusaikana. Lainvastaiseen käytäntöön syylistyvät mm. useat suuret kaupungit ja yliopistot.

Tilanne on hyvin vakava, sillä siviilipalvelusmiehet, joiden asumiskustannuksia ei palveluspaikka korvaa, eivät yleensä saa tukea asumiskustannuksiin muualtakaan. Ongelma on niin laaja, ettei se ole ratkaistavissa yksin viranomaisvalvontaa lisäämällä. Valvonnan kiristyminen myös luultavasti johtaisi siviilipalveluspaikkojen, joista jo nyt on ajoittain pulaa, mää-

rän vähenemiseen. Tällöin osa siviilipalvelusmiehistä jäisi vaille palveluspaikkaa. Tälläkin hetkellä esimerkiksi monet kuntien organisaatiot tarvitsisivat ja ottaisivat mielellään vastaan siviilipalvelustyövoimaa, mutta kyseisillä tahoilla ei ole varoja asuinkustannusten korvaamiseen. Ainoa järkevä ratkaisu, joka turvaisi siviilipalvelusmiesten oikeuksien tasavertaisen toteutumisen, olisi siviilipalvelusmiesten asumiskustannusten siirtäminen valtion vastuulle.

Asumiskustannusten osittainen siirto valtiolle sisältyi työministeriön keväällä 2000 laatimaan siviilipalveluslain muutosesitykseen. Parannus kuitenkin karsiutui esityksestä ennen hallituksen käsittelyä.

Lakialoite on osa vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettia.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

siviilipalveluslain 23 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1991 annetun siviilipalveluslain (1723/1991) 23 a §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1248/2000, seuraavasti:

23 a §

Siviilipalvelusmiehen ylläpito

Palveluspaikka vastaa palvelusaikana siviilipalvelusmiehen 1 momentissa tarkoitetusta ylläpidosta ja päivärahasta, kuitenkin siten, että valtio vastaa siviilipalvelusmiehen asumiskustan-

nuksista. Palveluspaikka ei saa maksaa siviilipalvelusmiehelle palvelusaikana palkkaa tai palkkiota.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2003.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Anni Sinnemäki /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Janina Andersson /vihr
Satu Hassi /vihr
Merikukka Forsius /vihr
Tuija Brax /vihr

Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Irina Krohn /vihr
Osmo Soininvaara /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr
Ulla Anttila /vihr